

OBSERVATORY
ON HISTORY TEACHING
IN EUROPE

Συμπόσιο Ιστορίας

Η ευρωπαϊκή διάσταση στα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα

19 Ιουνίου 2026

Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ), Αθήνα-Ελλάδα

Υπουργείο Παιδείας,
Θρησκευμάτων & Αθλητισμού

Γενικά Αρχεία του Κράτους
(ΓΑΚ)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

@CoE_History

@OHECOE

www.coe.int/ohte

History Education
at the Council of Europe

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η Γενική Έκθεση του Παρατηρητηρίου για τη Διδασκαλία της Ιστορίας στην Ευρώπη/ Observatory on History Teaching in Europe (ΟΗΤΕ) δείχνει ότι μόνο λίγα [κράτη - μέλη](#) κάνουν ρητή αναφορά στην ευρωπαϊκή διάσταση στα Προγράμματα Σπουδών Ιστορίας, παρόλο που αυτή η προσέγγιση θεωρείται μία από τις πιο σημαντικές μεταξύ των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα στα κράτη - μέλη του Παρατηρητηρίου.

Σε πολλά κράτη - μέλη του Παρατηρητηρίου διοργανώθηκαν **Συμπόσια Ιστορίας**, με στόχο την ανασκόπηση και την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών σε εθνικό επίπεδο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ευρωπαϊκή διάσταση αναδεικνύεται και αντιμετωπίζεται στα εθνικά Προγράμματα Σπουδών. Τα στοιχεία και τα [δεδομένα που παρέιχε το Παρατηρητήριο](#) αποτέλεσαν τη βάση αυτών των Συμποσίων.

Αυτές οι εκδηλώσεις – με τίτλο «**Συμπόσια Ιστορίας – Εθνικοί Αναστοχασμοί, Ευρωπαϊκή Διάσταση**» – περιλάμβαναν διαβουλεύσεις, συζητήσεις και εργαστήρια και διοργανώθηκαν από ενώσεις εκπαιδευτικών, πανεπιστήμια ή/και εκπαιδευτικές Αρχές καθ' όλη τη διάρκεια του 2025 και του πρώτου εξαμήνου του 2026. Τα συμπεράσματα των Συμποσίων Ιστορίας που διοργανώθηκαν από τα συμμετέχοντα κράτη - μέλη του Παρατηρητηρίου θα παρουσιαστούν στην Αθήνα στις 19 Ιουνίου 2026.

Με βάση αυτές τις ανταλλαγές προβληματισμών σε εθνικό επίπεδο, το Συμπόσιο της Αθήνας θα προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία να τοποθετηθούμε αντικειμενικά και να αναστοχαστούμε συλλογικά σχετικά με τη θέση της Ευρώπης στην ιστορική εκπαίδευση. Θα διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο η έννοια της Ευρώπης γίνεται αντιληπτή στη δημόσια σφαίρα, τόσο ως ιστορικό θέμα όσο και ως παιδαγωγικό πλαίσιο, διερευνώντας τους τρόπους με τους οποίους ορίζεται, διδάσκεται και βιώνεται στα διαφορετικά πλαίσια.

Πέρα από τα θέματα των Προγραμμάτων Σπουδών Ιστορίας, το ζήτημα της ευρωπαϊκής διάστασης στη διδασκαλία της Ιστορίας εγείρει θεμελιώδη ιστοριογραφικά και φιλοσοφικά ζητήματα. Πραγματεύεται τη διαχρονική ένταση μεταξύ Ιστορίας και μνήμης, μεταξύ εθνικών αφηγήσεων και προσπαθειών για τη διαμόρφωση διευρυμένων, κοινών ερμηνευτικών πλαισίων. Παράλληλα, προσκαλεί σε έναν αναστοχασμό σχετικά με την ίδια τη δυνατότητα συγγραφής και διδασκαλίας μιας «ευρωπαϊκής ιστορίας» χωρίς να περιορίζεται η πολυμορφία των εμπειριών, των προοπτικών και των χρονικοτήτων που χαρακτηρίζουν την ήπειρο.

Αυτά τα ζητήματα αποκτούν ιδιαίτερη σημασία στο τρέχον πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από νέες γεωπολιτικές εντάσεις, την αναζωπύρωση αφηγήσεων βασισμένων στην ταυτότητα και την αυξανόμενη εργαλειοποίηση του παρελθόντος στο δημόσιο λόγο. Σε ένα τέτοιο τοπίο, ο τρόπος με τον οποίο διδάσκεται η ευρωπαϊκή ιστορία και οι αφηγήσεις που προωθούνται ή περιθωριοποιούνται μπορούν να διαμορφώσουν αποφασιστικά τον τρόπο με τον οποίο τα άτομα αντιλαμβάνονται την έννοια του ανήκειν, της ετερότητας και της δημοκρατικής συνύπαρξης.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Συμπόσιο θα εξετάσει επίσης, το ρόλο της διδασκαλίας της Ιστορίας στην προώθηση της κριτικής προσέγγισης του παρελθόντος, στην ενθάρρυνση ποικίλων οπτικών προσέγγισης και στην ενίσχυση της δημοκρατικής συνείδησης. Συγκεντρώνοντας υπεύθυνους χάραξης δημόσιων πολιτικών, ερευνητές και επαγγελματίες ιστορικούς, θα επιδιώξει να προσδιορίσει τρόπους άρθρωσης της εθνικής και της ευρωπαϊκής διάστασης με τρόπο που να είναι ταυτόχρονα επιστημονικά άρτιος και παιδαγωγικά ουσιαστικός, συμβάλλοντας σε μια πιο συνεκτική και σφαιρική κατανόηση του παρελθόντος και του παρόντος της Ευρώπης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 19 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026

09:00

Χαιρετισμοί

09:30

Δημήτρης Π. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Καθηγητής Σύγχρονης Πολιτικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πρόεδρος της Εφορείας των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ)

Villano QIRIAZI

Επικεφαλής του Τμήματος Εκπαίδευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης

Κωνσταντίνος ΛΟΛΙΤΣΑΣ

Αντιπρόεδρος του ελληνικού Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Γιάννης ΠΑΠΑΔΟΜΑΡΚΑΚΗΣ

Γενικός Γραμματέας Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της Ελλάδας.

09:30

Κεντρική ομιλία: «Ποια ιστορία για την Ευρώπη;»

10:30

Αυτή η κεντρική ομιλία διερευνά πώς η Ευρώπη μπορεί να γίνει αντιληπτή ως ιστορικό αντικείμενο, στο σταυροδρόμι των κοινών εμπειριών και των ποικίλων εθνικών διαδρομών. Θα εξετάσει την ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης παράλληλα με τις ευρύτερες εξελίξεις σε ολόκληρη την ήπειρο, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούν αυτές οι αφηγήσεις. Θα εξετάσει επίσης πώς η διδασκαλία της Ιστορίας μπορεί να προσεγγίσει την Ευρώπη όχι ως μια αδιάλλακτη εξιστόρηση, αλλά ως μια σύνθετη και εξελισσόμενη κατασκευή, εγείροντας τον προβληματισμό σχετικά με τη σημασία και τη συνάφειά της σήμερα.

Συντονισμός

Villano QIRIAZI

Επικεφαλής του Τμήματος Εκπαίδευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης

Ομιλήτρια

Birte WASSENBERG

Καθηγήτρια Σύγχρονης Ιστορίας, Sciences Po, Πανεπιστήμιο Στρασβούργου

10.30 – 11.00 Διάλειμμα

11.00

1η Στρογγυλή Τράπεζα:

12.30

«Ποια είναι η θέση της Ευρώπης στα εθνικά Προγράμματα Σπουδών Ιστορίας;»

Αυτή η στρογγυλή τράπεζα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρώπη εντάσσεται στα εθνικά Προγράμματα Σπουδών Ιστορίας σε διάφορα εκπαιδευτικά συστήματα. Θα αναδείξει την ποικιλομορφία των προσεγγίσεων, από τη θέση που αποδίδεται στα ευρωπαϊκά θέματα έως την ισορροπία μεταξύ εθνικών και ευρύτερων προοπτικών. Με βάση τα αποτελέσματα των διαφόρων εθνικών εκδηλώσεων που προηγήθηκαν, η συζήτηση θα προσφέρει μια συγκριτική εικόνα του τρόπου με τον οποίο διδάσκεται και πλαισιώνεται η έννοια της Ευρώπης.

Συντονισμός

Olena PALKO

Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Επίκουρη Καθηγήτρια στην Έδρα Ιστορίας της Ανατολικής Ευρώπης στο Πανεπιστήμιο της Βασιλείας

Πάνελ

Jérôme GRONDEUX

Άγγελος ΠΑΛΗΚΙΔΗΣ

Ιστορικός, Γενικός Επιθεωρητής Εθνικής Εκπαίδευσης, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Γαλλία

Mária HARMAŇOŠOVÁ

Εθνικό Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Νεολαίας, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Σλοβακία

Καθηγητής Διδακτικής της Ιστορίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Jelena VLAOVIĆ

Καθηγήτρια Ιστορίας, Μαυροβούνιο

12.30 Παρουσίαση ερευνητικού προγράμματος:

–

13.00

«Νεολαία, Ευρώπη και Ιστορία»

Πώς συνδέεται η σημερινή νεολαία με το παρελθόν της Ευρώπης και τι σημαίνει για αυτήν η Ιστορία στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης; Με βάση στοιχεία από το ερευνητικό πρόγραμμα, «Νεολαία και Ιστορία 2025», η παρουσίαση αυτή θα καταθέσει στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο οι νέοι από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες ασχολούνται με την ευρωπαϊκή ιστορία, αντιδρούν στα αμφιλεγόμενα κεφάλαιά της και ερμηνεύουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη.

Luigi CAJANI

Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του «Youth and History 2025», Università La Sapienza, Ρώμη, μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ

13.00 – 14.00 Διάλειμμα (ελαφρύ γεύμα)

14.00 2η Στρογγυλή Τράπεζα:

–

15.30

«Τι είναι η Ευρώπη για τους διδάσκοντες Ιστορίας;»

Αυτή η στρογγυλή τράπεζα διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι καθηγητές ιστορίας αντιλαμβάνονται και προσεγγίζουν την Ευρώπη στην σχολική τάξη. Θα επικεντρωθεί στον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί ερμηνεύουν την ευρωπαϊκή διάσταση της Ιστορίας και πώς αυτή η ερμηνεία διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζουν τα θέματα, επιλέγουν το περιεχόμενο και κινητοποιούν τους μαθητές. Η συζήτηση θα αναδείξει τον τρόπο με τον οποίο οι καθηγητές ισορροπούν μεταξύ εθνικών πλαισίων και ευρύτερων προοπτικών, καθώς και πώς η δική τους αντίληψη για την Ευρώπη επηρεάζει τις διδακτικές τους επιλογές.

Συντονισμός

Arthur CHAPMAN

Αντιπρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Καθηγητής Ιστορικής Εκπαίδευσης και Επικεφαλής του Τμήματος Προγραμμάτων Σπουδών, Παιδαγωγικής και Αξιολόγησης στο IOE, University College London

Πάνελ

Ευαγγελία ΧΟΛΕΒΑ

Καθηγήτρια Ιστορίας, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Zohrab GEVORGYAN

Ιστορικός, ειδικός στην Εκπαίδευση και εμπειρογνώμονας στη διδασκαλία της Ιστορίας, Αρμενία

Andreas HOLTBERGET

Υπεύθυνος Προγραμμάτων, EuroClio

Marie-Claire TUIITE

Μέλος της Ένωσης Καθηγητών Ιστορίας της Ιρλανδίας (HTAI)

15.30 – 16.00 Διάλειμμα

16.00 3η Στρογγυλή Τράπεζα:

–

17.30

«Εθνικές αφηγήσεις και ευρωπαϊκή διάσταση: πώς συναντιούνται αυτές οι δύο προσεγγίσεις;»

Αυτή η στρογγυλή τράπεζα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι εθνικές αφηγήσεις και η ευρωπαϊκή διάσταση συνυπάρχουν στη διδασκαλία της Ιστορίας. Θα διερευνήσει πώς αυτές οι προσεγγίσεις μπορούν να αλληλοσυμπληρώνονται, αναγνωρίζοντας παράλληλα τις πιθανές εντάσεις ανάμεσά τους. Η συνεδρία θα εξετάσει τρόπους προώθησης μιας πιο συνεκτικής αλλά και πολυπρισματικής κατανόησης του παρελθόντος σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Συντονισμός

Μαρία ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, ερευνήτρια ιστορικής εκπαίδευσης, εκπαιδευτικός και επαγγελματίας Ιστορικός

Πάνελ

Martí GRAU SEGÚ

Διευθυντής του Jean Monnet House, Ευρωπαϊκή Ένωση

Vojko KUNAVR

Ανώτερος Σύμβουλος για τη Διδασκαλία της Ιστορίας, Εθνικό Ινστιτούτο Εκπαίδευσης, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Σλοβενία

Μανώλης ΚΟΥΜΑΣ

Επίκουρος Καθηγητής Ιστορίας των Διεθνών Σχέσεων (19ος-20ός αιώνας) στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Serhii SHKABKO

Προϊστάμενος της Ομάδας Εμπειρογνομόνων για την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Διεύθυνση Ευρωπαϊκής και Ευρωατλαντικής Ολοκλήρωσης, Υπουργείο Παιδείας, αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, Ουκρανία

17.30 Συμπεράσματα

–

18.00

Σύνοψη του συμποσίου

Birte WASSENBERG

Καθηγήτρια Σύγχρονης Ιστορίας, Sciences Po, Πανεπιστήμιο Στρασβούργου

Καταληκτικές παρατηρήσεις

Δημήτρης Π. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΗΤΕ, Καθηγητής Σύγχρονης Πολιτικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πρόεδρος της Εφορείας των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ)

18:00 - 18:30

Ξεναγήση στα Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ)